

**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 55/8

ք.Երևան

19 սեպտեմբերի 2018թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով ՀՀ ՊԵԿ փոքր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն-վարչության 07.08.2018թ. N4103876 ակտի դեմ «ԳԱՁ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ի (ՀՎՀՀ 02260862) դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

«ԳԱՁ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև Բողոքաբեր, Ընկերություն) տնօրենը Հանձնաժողովին ներկայացված դիմում-բողոքում նշում է հետևյալը.

ՀՀ ՊԵԿ ՓՀՎ հարկային տեսչություն-վարչության ստուգումների թիվ 3 բաժնի կողմից կազմված N4103876 ակտի հետ կապված կան որոշակի անհամաձայնություններ:

Կազմակերպության աշխատանքային ժամերն են 16:00 առ 02:00 ՀՀ ՊԵԿ-ի ստուգումների թիվ 3 բաժնի աշխատակիցները մուտք են գործել տարածք ժամը 13:30-ի սահմաններում: Այնուհետև մոտեցել են մատուցողին, ով այդ պահին միայնակ էր: Այնուհետև, մատուցողին են տրամադրել 10.000 ՀՀ դրամ կանխավճարը, որի դիմաց նա չէր կարող տրամադրել ՀԴՄ կտրոն, քանի որ գումարը չէր տրվել գանձապահին: Այնուհետև, հարկային մարմնի աշխատակիցները ներկայացել են և ՀԴՄ սարքից դուրս են բերել հաշվետվությունը, որտեղ այդ գումարը ներառված չի եղել, քանի որ նշված գումարը մատուցողը գանձապահին չէր տրամադրել, ով իր հերթին պետք է մուտք աներ գումարը դրամարկղ և տրամադրեր համապատասխան կտրոնը:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Բողոքաբերը խնդրում է չեղարկել վերոնշյալ ակտը:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

ՀՀ ՊԵԿ փոքր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն-վարչության պետի 14.06.2018թ. N4103876 հանձնարարագրի համաձայն՝ «ԳԱՁ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ում կատարվել է հսկիչ դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում՝ կազմվել է ՀՀ ՊԵԿ փոքր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն-վարչության 07.08.2018թ. N4103876 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 371,887 դրամ: Ընդ որում, տուգանք նշանակելուն նախորդող մեկ տարվա ընթացքում արձանագրվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենա-

ների շահագործման կանոնների խախտում 07.02.2018 թվականի թիվ 2140094 ակտով:

Ակտի 1-ին կետով, մասնավորապես, արձանագրվել է, որ գլխավոր հարկային տեսուչներ Դավիթ Դավթյանի և Արտյոմ Եղիազարյանի կողմից 26.06.2018թ-ին ժամը 13:30-ին ք.Երևան, Տերյան 91/1 հասցեում գործող «ԳԱԶ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ին պատկանող հանրային սննդի օբյեկտում կատարվեց կանխավճար՝ 10000 դրամի չափով, 180540 դրամ նախնական պատվերի համար, որի դիմաց վճարումը կատարվեց կանխիկ դրամով: Վճարված գումարը գանձապահի կողմից չմուտքագրվեց ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չտրամադրվեց: Ստուգում իրականացնող հարկային ծառայողների կողմից ներկայացվեցին ծառայողական վկայականները և ստուգման հանձնարարագիրը ծանոթացման: Այնուհետև ժամը 13:50-ին ՀԴՄ-ից դուրս բերվեց «Z» հաշվետվություն՝ 284290 դրամ ընդհանուր գումարով, որում ներառված չէր տրված կանխավճարի արժեքը: «Z» հաշվետվությունը դուրս բերելուց հետո տրված կանխավճարի արժեքը՝ 10000 դրամը, ժամը 13:53-ին մուտքագրվեց ՀԴՄ, դուրս բերվեց կտրոն և ժամը 13:55-ին նորից դուրս բերվեց «Z» հաշվետվություն՝ 294290 դրամ ընդհանուր գումարով:

Այսպիսով՝ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են ՀՀ հարկային օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 16-րդ կետի պահանջները, այն է՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենա կիրառող կազմակերպությունները, անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները կանխիկ դրամով կամ պլաստիկ քարտերի միջոցով դրամական հաշվարկներ իրականացնելիս պարտավոր են ապրանքներ ձեռքբերողին, աշխատանքներ ընդունողին կամ ծառայություններ ստացողին տրամադրել հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն:

Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են նաև ՀՀ կառավարության 05.10.2017 թվականի թիվ 1318-Ն որոշմամբ հաստատված N3 հավելվածի 4-րդ և 9-րդ կետերի պահանջները, որը նույն որոշման N3 հավելվածի 24-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն համարվում է ՀԴՄ-ի կիրառության կանոնների խախտում: Արդյունքում՝ տնտեսվարող սուբյեկտին ՀՀ հարկային օրենսգրքի 416-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված կարգով առաջադրվում է տուգանք՝ 371887 դրամի չափով:

Ստուգում իրականացնող հարկային ծառայողների կողմից ետ ստացվեց կատարված կանխավճարի գումարը, որից հետո տպվեց վերադարձի կտրոնը՝ կատարված վճարման արժեքի չափով:

3. Հիմնավորումներ, պատճառաբանություններ և եզրահանգումներ

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 380-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կազմակերպությունների, անհատ ձեռնարկատերերի և նոտարների կողմից կանխիկ դրամով կամ պլաստիկ քարտերի միջոցով իրականացվող դրամական հաշվարկների դեպքում (ներառյալ՝ կանխավճարները, մասնակի վճարումները) հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կիրառությունը պարտադիր է առևտրի օբյեկտների, առևտրի իրականացման վայրերում վաճառատեղերի միջոցով մանրածախ վաճառք իրականացնելիս, բնակչության համար աշխատանքներ կատարելիս կամ բնակչությանը ծառայություններ մատուցելիս:

Օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենա կիրառող կազմակերպությունները, անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները կանխիկ դրամով կամ պլաստիկ քարտերի միջոցով դրամական հաշվարկներ

իրականացնելիս պարտավոր են ապրանքներ ձեռքբերողին, աշխատանքներ ընդունողին կամ ծառայություններ ստացողին տրամադրել հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն:

« կառավարության 05.10.2017թ. թիվ 1318-Ն որոշման հավելված N3-ի 4-րդ կետի համաձայն՝ գանձապահը ՀԴՄ օգտագործող է, ով կանխիկ դրամով կամ պլաստիկ քարտի միջոցով իրականացված գործարքներին վերաբերող՝ սահմանված տեղեկությունները և հաշվարկի կատարման համար անհրաժեշտ տվյալները մուտքագրում է ՀԴՄ, տպում է ՀԴՄ կտրոնը և այն տրամադրում ապրանքներ ձեռք բերողին կամ աշխատանքներ ընդունողին կամ ծառայություններ ստացողին:

Հավելված N3-ի 9-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ գանձապահը պարտավոր է ապրանքները հանձնելու պահին՝ գնորդից կամ կատարված աշխատանքների կամ մատուցված ծառայությունների դիմաց՝ պատվիրատուից գումար ստանալու դեպքում, իսկ կանխավճարների կամ մասնակի վճարումների դեպքում՝ գումարը մուտքագրելուց անմիջապես հետո տրամադրել ՀԴՄ կտրոն:

Հավելված N3-ի 24-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ օրենսգրքով սահմանված պատասխանատվություն կիրառելու առումով՝ ՀԴՄ-ի կիրառության կանոնների խախտում է դիտվում ՀԴՄ-ի կտրոնի չտրամադրումը, այդ թվում՝ ստացված կանխավճարի դիմաց:

Նույն կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն՝ ՀԴՄ-ի կիրառության կանոնների խախտում է դիտվում նաև գնված ապրանքի կամ ընդունված աշխատանքի կամ ստացված ծառայության արժեքի (այդ թվում՝ կանխավճարի) չմուտքագրումը կամ դրանց արժեքից ցածր արժեքի (այդ թվում՝ կանխավճարից ցածր կանխավճարի) մուտքագրումը:

« հարկային օրենսգրքի 416-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ տվյալ գործունեության իրականացման վայրում (առևտրի օբյեկտում կամ ծառայության մատուցման վայրում) տեղադրված հսկիչ դրամարկղային մեքենաներով նախորդ եռամսյակի ընթացքում արձանագրված շրջանառության 0.7 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս 300 հազար դրամից, բացառությամբ սույն մասի 2-րդ կետով սահմանված դեպքի, և կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեությունն այդ վայրում և այդ մասով կասեցվում է հինգ օրով:

Տվյալ դեպքում « ՊԵԿ փոքր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն-վարչության պաշտոնատար անձանց կողմից 26.06.2018թ-ին ժամը 13:30-ին ք. Երևան, Տերյան 91/1 հասցեում գործող «ԳԱԶ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ին պատկանող հանրային սննդի օբյեկտում կատարվել է կանխավճար՝ 10000 դրամի չափով՝ 180540 դրամ նախնական պատվերի համար, սակայն վճարված գումարը գանձապահի կողմից հսկիչ դրամարկղային մեքենա չի մուտքագրվել և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել:

Քննարկման ընթացքում Բողոքաբերը նշեց, որ ստուգում իրականացրած պաշտոնատար անձինք ստուգումն իրականացրել են ժամը 13:30-ի սահմաններում, այնինչ Ընկերությունը աշխատում է ժամը 16:00-ից մինչև 02:00: Ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձինք չհերքեցին այդ փաստը, սակայն նշեցին, որ կանխավճարը, որի գումարը հսկիչ դրամարկղային մեքենա չի մուտքագրվել և համապատասխան ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել, տրվել է նախապես սեղան ամրագրելու նպատակով: Ընդ որում, նախապես սեղան ամրագրելու համար կանխավճար վճարելու պահանջը եղել է հենց պարվերն ընդունած ընկերության աշխատակցի կողմից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ իրականացված ստուգմամբ հիմնավորվել է Ընկերության կողմից Ակտում հիշատակված իրավանորմերի պահանջների խախտման հանգամանքը, որի համար կիրառվել է ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված համապատասխան պատասխանատվության միջոցը:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է

ՀՀ ՊԵԿ փոքր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն-վարչության 07.08.2018թ. N4103876 ակտի դեմ «ԳԱԶ ՓԱՐԹՍ» ՍՊԸ-ի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Ռ.ՄԱՇԱԴՅԱՆ